VRAAG 1 - Veelvoudige Keuse Vrae [15 punte]

Kies die korrekte antwoord by elk van die volgende opsies. Sirkel die korrekte letter op die antwoodblad.

1.1 Die toerusting en geboue van 'n besigheid word geklassifiseer as:
- a) Bates
- b) Laste
- c) Ontvangste
- d) Betalings

1.2 Bates min laste is gelyk aan:
- a) Uitgawes
- b) Inkomste
- c) Eienaarsbelang
- d) Laste

1.3 Die inskrywing vir die ontvangs van 'n tjek is:
- a) Debiteer Bank, krediteer 'n krediteur se rekeninge
- b) Debiteer Bank, krediteer 'n ander rekening
- c) Debiteer 'n debiteur se rekening, krediteer 'n ander rekening
- d) Debiteer 'n ander rekening, krediteer Bank

1.4 Watter een van die volgende het gewoonlik 'n debiet saldo?
- a) Laste
- b) Vaste bates
- c) Kapitaal
- d) Inkomste

1.5 Watter een van die volgende het gewoonlik 'n krediet saldo?
- a) Uitgawes
- b) Bates
- c) Kapitaal
- d) Onttrekkings

1.6 'n Debiet saldo word vermeerder met 'n:
- a) Krediet inskrywing
- b) Debiet inskrywing
- c) Debiet en krediet inskrywing
- d) Geen van bogenoemde

1.7 'n Krediet saldo word verminder met 'n:
- a) Krediet inskrywing
- b) Debiet inskrywing
- c) Debiet en krediet inskrywing
- d) Geen van bogenoemde

1.8 Verkope word vermeerder met 'n:
- a) Krediet inskrywing
- b) Debiet inskrywing
- c) Debiet en krediet inskrywing
- d) Geen van bogenoemde

1.9 'n Rekening met 'n debiet inskrywing van R200 en 'n krediet inskrywing van R50 het 'n _____saldo van R150.
a) krediet
b) debiet
c) debiet en krediet
d) geen van bogenoemde

1.10 In Rekeningkunde, beteken oorboeking:
a) 'n inskrywing in die Kontant Ontvangste Joernaal
b) inskrywings in die Algemene Grootboek
c) opstel van 'n Proefbalans
d) geen van bogenoemde

1.11 Die inskrywing vir 'n betaling per tjek is:
a) Debiteer Bank, krediteer 'n krediteur se rekening
b) Debiteer 'n ander rekening, krediteer Debiteure
c) Debiteer 'n debiteur se rekening, krediteer 'n ander rekening
d) Debiteer 'n ander rekening, krediteer Bank

1.12 Die akkuraatheid van 'n inskrywing word getoets deur :
a) 'n stel rekeninge in die Algemene Grootboek
b) bankstaat
c) proefbalans
d) kontant ontvangste joernaal

1.13 'n Tjek teenblad en bank deposito strokies is:
a) eksterne brondokumente
b) uitgawes
c) interne brondokumente
d) geen van bogenoemde

1.14 Wanneer 'n inskrywing oorgeboek word na die regte kant van die verkeerde rekening, sal die totale van die Proefbalans:
a) korrek wees
b) sal verskil
c) sal te min wees
d) sal te veel wees

1.15 Die brondokument wat gebruik word om lone aan teken in die Kontant Betalings Joernaal is:
a) kontant faktuur
b) deposito strokie
c) kasregister strokie
d) tjek teenblad

VRAAG 2 - Basiese Rekeningkundige Beginsels [10 punte]

Voltooi die volgende sinne deur die ontbrekende woord in te vul.

2.1 Die brondokument vir die KOJ is 'n _____.

2.2 Tjek teenblad is die brondokument vir die _____.

2.3 Balansstaat rekeninge sal altyd 'n openings _____ hê.

2.4 Die openings saldo van 'n Kapitaal rekening sal altyd aan die _____kant wees.

2.5 Die openings saldo van Bates sal altyd aan die _____ wees.

2.6 Laste vermeerder aan die _____ kant van die Algemene Grootboek.

2.7 Lopende Inkomste het 'n _____ totaal.

2.8 Ontrekkings sal altyd aan die _____ kant wees want eienaarsbelang verminder.

2.9 Die Algemene Grootboek word gesaldeer aan die einde van die _____.

2.10 _____ rekening sal oorgeboek word op die dag van die transaksie.

VRAAG 3 - Analisering van Transaksies [21 punte]

Voltooi die volgende tabel in die antwoordboek aangaande die volgende transaksies:

No.	Transaksies	Bron-dokument	Journaal	Rekening debiteer	Rekening krediteer
3.1	Dienste gelewer		KOJ		
3.2		Duplikaat kwitansie		Bank	
3.3			KBJ	Telefoon	
3.4	Betaal lone		KBJ		
3.5	Eienaar betaal speelgoed vir sy seun met 'n besigheidstjek	Tjek teenblad			
3.6			KBJ	Huuruitgawe	
3.7	Besigheid koop 'n rekenaar				Bank

VRAAG 4 - Bewerkings [20 punte]

Beantwoord die volgende vrae in die antwoordboek. Toon jou bewerkings om maksimum punte te verdien.

4.1 As die eienaar R120 000 in die besigheid belê het en R80 000 is geleen. Hoeveel is die bates werd?

4.2 As 'n besigheid bates van R400 000 het en laste van R70 000 het, wat is die eienaar se belang in die besigheid?

4.3 As 'n besigheid besittings besit ter waarde van R800 000, maar net R650 000 eienaarsbelang het, hoeveel skuld die besigheid aan ander?

4.4 Bereken die eienaarsbelang as Kapitaal R720 000 is, Onttrekkings R99 000, Inkomste R75 000, en Uitgawes R 77 000?

4.5 Bereken die eienaar se onttrekkings gedurende die jaar:
Kapitaal R650 000, Inkomste R330 000, Uitgawes R56 000, Bates R320 000 en Laste R115 000?

VRAAG 5 - Rekeningkundige Vergelykings [20 punte]

Vul in die kolomme in op jou antwoordblad na aanleiding van die onderstaande transaksies:

a) Reik tjek 015 uit aan Telkom om die eienaar se persoonlike telefoon rekening van R800 te betaal.

b) Kontant ontvang vir die sny van vyf kliënte se hare. Die besigheid vra R150 per haarsny.

c) Betaal lone aan drie werkers. Hulle werk vir agt ure elk vir drie dae. Hulle word R50 per uur betaal.

d) Koop skryfbehoeftes vir die kantoor: vyf potlode @ R2.50 elk, sestig koeverte @ 0.50 elk en een pak papier @ R68.

VRAAG 6 - KBJ & KOJ [20 punte]

Benoem die letters A - T in die antwoordboek.

Kontant Ontvangste Journaal van Cowley Oogkundiges vir November 2015

Dok no	Dag	Besonderhede	Ontleding van ontvangste	Bank	Lopende inkomste	Diverse rekeninge	
						Bedrag	Besonderhede
(A)	1	Mev A Cowley		(B)		?	(C)
(D)	2	Dienste gelewer	350	350	(E)		
DK3	12	(F)	860			860	(G)
KRS		(H)	580	(I)	580		
				(J)	930	50 860	

Kontant Betalings Journaal van Cowley Oogkundiges vir November 2015

Dok no	Dag	Naam van Begunstige	Bank	Lone	Diverse rekeninge	
					Bedrag	Besonderhede
(K)	5	(L)	5 600		(M)	(N)
02	7	(O)	400	400		
03	15	Stad van Tshwane	2 149		800	(P)
					(Q)	Water en elektrisiteit
04	17	Kontant	?	(R)		
05	29	Telkom	980		980	Telefoon
07	30	PNA	140		140	(S)
				(T)	8 869	

TRANSAKSIES vir November 2015:

1 Die einaar, Mev. A Cowley, vermeerder haar kapitaal in die besigheid vanaf R250 000 tot R300 000, deur 'n tjek direk in die besigheid se rekening te deponeer. Reik kwitansie 32 uit.
2 Dienste gelewer na aanleiding van die kasregister strokie, R350.
5 Koop 'n kasregister en toonbank van Menlo Meubelwinkel vir R5 600,en betaal per tjek nommer 01.
7 Betaal lone vir een werker per tjek, R400.
12 Reik 'n kwitansie uit vir R860 aan Mnr. T Becker vir die huur van 'n stoorkamer.
Kontant ontvang vir dienste gelewer volgens die kasregister strokies, R580.
15 Betaal R800 aan die Stad van Tshwane vir water en elektrisiteit rekening van A Cowley en R1 349 vir die rekening van die besigheid.
17 Betaal lone per tjek vir twee werkers (sien 7 November).
29 Betaal Telkom vir die die telefoon rekening van die besigheid R980.
30 Reik 'n tjek uit aan PNA vir die drukker se papier teen die waarde van R140.

VRAAG 7 – Brondokumente [27 punte]

7.1 Vul die brondokument in die antwoordboek in, deur gebruik te maak van die volgende inligting: (7)

- Ontvang geld van E Miller.
- Hy skuld die besigheid R500. Die besigheid gee hom 5% afslag.
- Betaling is ontvang op 14 Januarie 2015.

7.2 Maak gebruik van die onderstaande inligting en beantwoord die vrae in jou antwoordboek. (20)

Datum: 31/10/2015 **Aan:** Telkom **Vir**: Telefoon **Bedrag**: R500,80 **Nr:** 121	**Big bucks Bank** 31 Oktober 2015 **Betaal**: Telkom **of toonder** Vyf honderd rand en tagtig sente 500,80 **Nr: 121** **600 457 5221** _____ **T Nkosi**

a) Wat word die brondokument genoem?

b) In watter joernaal word hierdie brondokument opgeteken?

c) Noem die begunstigde.

d) Noem die trekker.

e) Wat is die rede vir die betaling?

f) Wat verteenwoordig die nr 121?

g) Wat verteenwoordig die "600 457 5221" ?

h) Watter datum het die transaksie plaasgevind?

i) As die bank saldo R400 was voor die transaksie, wat sal die nuwe saldo wees na die transaksie?

j) Watter tipe rekening sal die bank wees na die transaksie?

VRAAG 8 – Algemene Grootboek [40 punte]

Pos die Kontant Ontvangste Joernaal en die Kontant Betalings Joernaal na die Algemene Grootboek. **Moenie** die rekeninge saldeer nie.

Open die rekeninge met die volgende saldo's op 1 Oktober 2015.

Rekening	Bedrag
Kapitaal	R 980 000
Onttrekkings	R 15 000
Bank	R 750 000
Handelsvoorraad	R 89 000
Lopende Inkomste	R 115 000
Telefoon	R 8 000
Verbruikersgoedere	R 500
Lone	R 1 500

Kontant Ontvangste Joernaal van Caress Winkel vir Oktober 2015 **KOJ08**

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Ontleding van kwitansies	Bank	Lopende Inkomste	Diverse rekeninge		
						Bedrag	Folio	Besonderhede
DW05	01	A Martins	90 000	90 000		90 000	B1	Kapitaal
KRR	17	Dienste gelewer	28 000	28 000	28 000			
				118 000	28 000			

Kontant Betalings Joernaal van Caress Winkels vir Oktober 2015 **KBJ08**

Dok. nr.	Dag	Naam van begustige	Bank	Verbruikers goedere	Lone	Handels voorraad	Diverse rekeninge		
							Bedrag	Fol	Besonderhede
TT15	04	Telkom	4 250				4 250	N4	Telefoon
TT16	18	Engen Garage	8 540	8 540					
TT17	24	Game	45 000			25 000			
							20 000	B2	Onttrekkings
TT18	31	Kontant	80		80				
			?	8 540	80	25 000	24 250		

VRAAG 9 - Saldeer Algemene Grootboek Rekeninge [9 punte]

Saldeer die rekeninge in die Algemene Grootboek in jou antwoordboek.

VRAAG 10 – Proefbalans [18 punte]

Gebruik die onderstaande inligting om 'n proefbalans op te stel in jou antwoordboek. Neem kennis dat Handelsvoorraad se bedrag uitstaande is. Alle rekeninge moet in die korrekte volgorde gelys word.

Naam van Besigheid: Raakvat Handelaars
Maand: Oktober 2015

Rekening	Saldo
Bank (oortrokke)	20 587
Debiteurekontrole	14 624
Grond en geboue	650 000
Handelsvoorraad	??
Kapitaal	306 127
Krediteurekontrole	15 003
Lone	1 200
Lopende inkomste	90 000
Onttrekkings	4 533
Rente op lening	5 000
Rente op vaste deposito	45 000
Telefoon	800
Vaste deposito	50 000
Verband lening	350 000
Wisselgeld	560

TOTAAL: 200 PUNTE

ANTWOORDBLAD

VRAAG 1 - Veelvoudige Keuse Vrae [15 punte]

1.1	A	B	C	D
1.2	A	B	C	D
1.3	A	B	C	D
1.4	A	B	C	D
1.5	A	B	C	D
1.6	A	B	C	D
1.7	A	B	C	D
1.8	A	B	C	D
1.9	A	B	C	D
1.10	A	B	C	D
1.11	A	B	C	D
1.12	A	B	C	D
1.13	A	B	C	D
1.14	A	B	C	D
1.15	A	B	C	D

VRAAG 2 - Basiese Rekenkundige Beginsels [10 punte]

2.1		2.6	
2.2		2.7	
2.3		2.8	
2.4		2.9	
2.5		2.10	

VRAAG 3 - Analisering van Rekeninge [21 punte]

Nr.	Transaksie	Bron - dokument	Joernaal	Rekening debiteer	Rekening krediteer
3.1	Dienste gelewer		KOJ		
3.2		Duplikaat kwitansie		Bank	
3.3			KBJ	Telefoon	
3.4	Betaal lone		KBJ		
3.5	Eienaar koop speelgoed vir sy seun met 'n besigheid tjek	Tjek teenblad			
3.6			KBJ	Huuruitgawe	
3.7	Besigheid koop 'n rekenaar				Bank

VRAAG 4 - Rekenkundige Vergelyking [20 punte]

Wys alle bewerkings om maksimum punte te behaal.

4.1. As die eienaar R120 000 belê in die besigheid en R80 000 is geleen, wat is die bates werd? (3)

4.2. As 'n besigheid bates van R400 000 het en laste van R70 000, wat is die eienaar se belang in die besigheid? (3)

4.3. As 'n besigheid besittings besit ter waarde van R800 000, maar net R650 000 eienaarsbelang het, hoeveel skuld die besigheid aan ander? (3)

4.4. Bereken die einaarsbelang as: Kapitaal R720 000 is, Onttrekkings R99 000, Inkomste R75 000 en Uitgawes R 77 000. (5)

4.5 Bereken die eienaar se onttrekkings gedurende die jaar: Kapitaal R650 000, Inkomste R330 000, Uitgawes R56 000, Bates R320 000 en Laste R115 000?. (6)

VRAAG 5 - Rekenkundige Vergelyking [20 punte]

Nr	Rekening debiteer	Rekening krediteer	Bedrag	Bate	EB	Las
Bv.	**Bank**	**Huurinkomste**	**R500**	**+**	**+**	**0**
a						
b						
c						
d						

VRAAG 6 - KBJ & KOJ [20 punte]

Nr	Antwoord	Nr	Antwoord
A		K	
B		L	
C		M	
D		N	
E		O	
F		P	
G		Q	
H		R	
I		S	
J		T	

VRAAG 7 - Brondokumente [27 punte]

7.1

Klein Karoo Farm Supplies

Kwitansie nommer: 1125

Datum: _____

Van:_____

Bedrag:_____ R

_____

Vir: _____

_____

Handtekening

7.2

A		**F**	
B		**G**	
C		**H**	
D		**I**	
E		**J**	

VRAAG 8 - Algemene grootboek [40 punte]

ALGEMENE GROOTBOEK VAN CARESS WINKEL
Balansstaat Afdeling

Kapitaal B1

Onttrekkings B2

Handelsvoorraad B3

Bank B4

Nominale Rekeninge

Lopende inkomste N1

Telefoon N2

Verbruikersgoedere N3

Lone N4

VRAAG 9 - Saldeer Algemene Grootboek Rekeninge [9 punte]

Bank

2015 Nov	1	Saldo	a/b	14 000	2015 Nov	30	Totale betalings	KBJ	9 800
	30	Totale ontvangste	KOJ	4 500					

Telefoon

2015 Nov	1	Saldo	a/b	4 000					
	20	Bank	KBJ	4 500					
	30	Bank	KBJ	850					

Bank

2015 Jan	1	Saldo	a/b	4 000	2015 Jan	30	Totale betalings	KBJ	10 000
	30	Totale ontvangstes	KOJ	3 000					

VRAAG 10 – Proefbalans [18 punte]

Proefbalans van _____ - _____ 2015

	Fol	Debiet	Krediet
Balansstaat rekening afdeling			
Nominale rekening afdeling			

TOTAAL: 200 PUNTE

MEMORANDUM

Question 1 - Multiple choice (15)

1.1	A	B	C	D
1.2	A	B	C	D
1.3	A	B	C	D
1.4	A	B	C	D
1.5	A	B	C	D
1.6	A	B	C	D
1.7	A	B	C	D
1.8	A	B	C	D
1.9	A	B	C	D
1.10	A	B	C	D
1.11	A	B	C	D
1.12	A	B	C	D
1.13	A	B	C	D
1.14	A	B	C	D
1.15	A	B	C	D

Question 2 - Basic accounting principles (10)

2.1	Receipt/ CRR / bank statement
2.2	CPJ
2.3	Balance
2.4	Credit
2.5	Debit
2.6	Credit
2.7	Credit
2.8	Debit
2.9	Month
2.10	Sundries

Question 3 - Analysis of transactions **(21)**

Complete the following table on the answers sheet:

Nr.	Transaction	Source document	Journal	Account debited	Account credited
3.1	Services rendered	CRR	CRJ	Bank	Current income
3.2	Any transaction involving money received	Duplicate receipt	CRJ	Bank	See 3.2
3.3	Pay Telephone	Cheque counterfoil	CPJ	Telephone	Bank
3.4	Pay Wages	CC	CPJ	Wages	Bank
3.5	Owner buys toys for his son with a business cheque.	Cheque counterfoil	CPJ	Drawings	Bank
3.6	Business pay rent	CC	CPJ	Rent	Bank
3.7	Business buys a computer.	CC	CPJ	Equipment	Bank

Question 4 - Accounting Equation **(20)**

Answer the following questions in the answer book. Show all calculations to earn maximum marks.

4.1 If the owner invested R120 000 in a business and R80 000 is borrowed, what are it's assets worth? (3)

120 000 + 80 000 = 200 000

4.2 If a business has assets worth R400 000 and liabilities of R70 000, what is the owner's investment in the business (equity)? (3)

400 000 - 70 000 = 330 000

4.3 If a business owns things worth R800 000 but only has equity of R650 000, how much does it owe to others?

(3)

800 000 - 650 000 = 150 000

4.4 Calculate the owner's equity when Capital R720 000, Drawings R99 000, Income R75 000, and Expenses R 77 000 is? (5)

720 000 - 99 000 + 75 000 - 77 000 = 619 000

4.5 Calculate the owner's drawings during the year:
Capital R650 000, Income R330 000, Expenses R56 000, Assets R320 000 and Liabilities R115 000? (6)

320 000 - 115 000 = 205 000
650 000 + 330 000 - 56 000 - ? = 205 000
Therefore 924 000 - 205 000 = 719 000

Question 5 - Accounting Equation **(20)**

No	Account debit	Account credit	Amount	Asset	OE	Liability
eg	**Bank**	**Rent income**	**R500**	**+**	**+**	**0**
a)	Drawings	Bank	800	**-**	**-**	**0**
b)	Bank	Current Income	750	**+**	**+**	**0**
c)	Wages	Bank	3 600	**-**	**-**	**0**
d)	Stationery	Bank	110,50	**-**	**-**	**0**

Question 6 - CPJ & CRJ (20)

NO	Answer
A	Rec 32
B	50 000
C	Capital
D	CRR
E	350
F	T Becker
G	Rent Income
H	Services Rendered/ Cash
I	1 440
J	51 790 (Method mark= B + 350 + I)
K	CC 01
L	Menlo Furniture
M	5 600
N	Equipment
O	Cash
P	Drawings
Q	1 349
R	800
S	Stationery
T	1 200 (method mark = 400 + R)

Question 7 - Source documents (27)

7.1

Klein Karoo Farm Supplies

Receipt number:1125

Date:____14/01/2015_____

From:_____E Miller_____

Amount:_____Four hundred and Seventy five Rand only____

_____

For: __Account payment (debtors controle)_____

475,00

____E Van Dyk_____

7.2)

a	Cheque/ cheque counterfoil
b	CPJ
c	T Nkosi
d	Telkom
e	Telephone account
f	Cheque number
g	Account number
h	31/10/2015
i	400 - 500,80 = 100,80
j	Liability / overdraft

Question 8 - Posting to general ledger

General Ledger of Caress Stores
Balance Sheet Accounts Section

(40)

Capital									B1
					2015 Oct	1	Balance	b/d	980 000
							Bank	CRJ08	90 000

Drawings									B2
2015 Oct	1	Balance	b/d	15 000					
	24	Bank	CPJ08	20 000					

Trading stock									B3
2015 Oct	1	Balance	b/d	89 000					
	31	Bank	CPJ08	25 000					

Bank									B4
2015 Oct	1	Balance	b/d	750 000	2015 Oct	31	Total payments	CPJ08	57 870
	31	Total receipts	CRJ08	118 000					

Nominal Accounts

Current income									N1
					2015 Oct	1	Total	b/d	115 000
						31	Bank	CPJ08	28 000

Telephone									N2
2015 Oct	1	Total	b/d	8 000					
	4	Bank	CPJ08	4 250					

Consumables									N3
2015 Oct	1	Total	b/d	500					
	31	Bank	CPJ08	8 450					

Wages									N4
2015 Oct	1	Total	b/d	1 500					
	31	Bank	CPJ08	80					

Question 9 - Balancing general ledger accounts **(9)**

Bank

2015 Nov 1	Balance	b/d	14 000	2015 Nov 30	Total Payments	CPJ	9 800
31	Total receipts	CRJ	4 500		Balance	c/d	8 700
			18 500				18 500
Dec 01	Balance	b/d	8 700				

Telephone

2015 Nov 1	Balance	b/d	4 000				
20	Bank	CPJ	4 500				
31	Bank	CPJ	850				
			9 350				

Bank

2015 Jan 1	Balance	b/d	4 000	2015 Jan 30	Total Payments	CPJ	10 000
30	Total Receipts	CRJ	3 000				
	Balance	c/d	3 000				
			10 000				10 000
				Feb 01	Balance	b/d	3 000

Question 10 - Trial balance

(18)

Trail Balance of _____ - February 2015

	Fol	Debit	Credit
Balance sheet account section			
Capital			306 127
Drawings		4 533	
Land and Buildings		650 000	
Trading Stock		100 000	
Fixed Deposit		50 000	
Bank			20 587
Debtors		14 624	
Cash float		560	
Debtors			
Mortgage bond			350 000
Creditors			15 003
Nominal Account section			
Current Income			90 000
Interest on fixed deposit			45 000
Interest on loan		5 000	
Wages		1 200	
Telephone		800	
		826 717	826 717